

Spis treści

<i>Bogusław Fiedor, Marian Gorynia, Elżbieta Mączyńska</i> Od Wydawcy	13
---	----

<i>Eugeniusz Kwiatkowski, Beata Majecka, Ewa Mińska-Struzik</i> Wstęp	19
---	----

CZĘŚĆ I

GLOBALIZACJA I REGIONALIZACJA

<i>Magdalena Śliwińska</i> Fair Trade wyzwaniem dla roli państwa w gospodarce globalnej	31
Wprowadzenie	31
1. Definicje i cele Sprawiedliwego Handlu	32
2. Początki Sprawiedliwego Handlu	35
3. Wejście na „rynek konwencjonalny” – tzw. „nowe podejście”	38
4. Obecne sposoby realizacji celów ruchu Fair Trade	41
5. Kierunki rozwoju rynku produktów Fair Trade	43
Podsumowanie	46

<i>Aleksandra Kordalska, Magdalena Olczyk</i> Polska gospodarka na tle trendów w globalnych łańcuchach wartości	49
Wprowadzenie	49
1. Ogólnoświatowe tendencje w globalnych łańcuchach wartości	51
2. Metodyka badania	54
3. Empiryczna analiza zaangażowania Polski w globalne łańcuchy wartości ..	57
Podsumowanie	65

<i>Roman Dolczewski</i> O skrócenie dystansu strategicznego – Polska krajem służących	67
Wprowadzenie	67
1. Polska transformacja – przekształcenie Polski z kraju producentów w kraj służących	68
2. Polska w globalnym kryzysie	70

3. Opóźnienie Polski techniczne, technologiczne i w zakresie zarządzania . . .	75
4. Kryzys i zapóźnienie polskiej energetyki – główny problem strategiczny Polski	77
5. Kryzys polskiego przemysłu motoryzacyjnego	78
6. Kryzys systemu zarządzania gospodarką	79
7. Świat na rozdrożu	82
Podsumowanie	83

Edward Molendowski

Determinanty międzynarodowej pozycji konkurencyjnej gospodarek krajów bałtyckich w okresie poakcesyjnym	87
Wprowadzenie	87
1. Konkurencyjność i międzynarodowa pozycja konkurencyjna gospodarki – przeгляд najważniejszych pozycji literatury	89
2. Mierniki i metody pomiaru konkurencyjności międzynarodowej gospodarki	92
3. Zmiany pozycji konkurencyjnej krajów bałtyckich	95
4. Czynniki determinujące pozycję konkurencyjną Polski na tle krajów GW-4	98
Podsumowanie	103

Karolina Pawlak

Skutki akcesji Polski do Unii Europejskiej dla handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi	105
Wprowadzenie	105
1. Uwagi metodyczne	106
2. Statyczne efekty utworzenia unii celnej	109
3. Zmiany wolumenu i struktury obrotów handlowych produktami rolno- -spożywczymi po akcesji Polski do UE	111
4. Ocena przewag komparatywnych polskiego sektora rolno-spożywczego w handlu wewnątrzspółnotowym oraz na rynkach państw trzecich	117
Podsumowanie	121

Katarzyna Kreczmańska-Gigol

Wejście do strefy euro i jego skutki a konwergencja realna	123
Wprowadzenie	123
1. Nominalne warunki wejścia do strefy euro	124
2. Istota konwergencji realnej	125
3. Konwergencja realna w strefie euro	128
4. Produktywność i poziom dochodów w krajach Unii Europejskiej i krajach strefy euro	130
Podsumowanie	144

Maria Dunin-Wąsowicz

Brexit, suwerenność i strategia handlowa Zjednoczonego Królestwa	147
Wprowadzenie	147
1. Brexit a globalny eksport UK	149
2. Kierunki i konkurencyjność eksportu UK	152
3. Skutki handlowe brexitu a przyszłość koncepcji <i>globalnej Brytanii</i>	155
Podsumowanie	159

CZĘŚĆ II

INNOWACJE I TRANSFORMACJA CYFROWA

Krzysztof Domarecki

Nowe technologie – dokąd zmierzamy?	163
Wprowadzenie	163
1. Technologie i ich pozytywne skutki społeczne i gospodarcze	163
2. Rosnące obawy	165
3. Rewolucje technologiczne – podobieństwa i analogie	167
Podsumowanie	171

Kazimierz Górka, Marcin Łuszczczyk, Agnieszka Thier

Przejawy oraz skutki czwartej i piątej rewolucji przemysłowej w rozwoju społeczno-gospodarczym	173
Wprowadzenie	173
1. Etapy rewolucji przemysłowej	174
2. Przejawy i wdrażanie czwartej rewolucji przemysłowej	176
3. Istota piątej rewolucji przemysłowej	179
4. Wyzwania sztucznej inteligencji	180
5. Efekty ekonomiczne i społeczne czwartej rewolucji przemysłowej	181
Podsumowanie	183

Janusz Zawila-Niedźwiecki

Wpływ nowych technologii na rozwój cywilizacyjny, ekonomię i zarządzanie	185
Wprowadzenie	185
1. Postulat operacjonalizacji teorii	186
2. Czwarta rewolucja techniczna a nauki ekonomiczne	187
3. Wyzwanie zmienności (ale nie tylko) i jak na nie reagować?	189
Podsumowanie	190

Tadeusz Baczko

Ekonomia platform w procesie ograniczania dystansu rozwojowego	193
Wprowadzenie	193
1. Od modelu biznesowego do ekonomii platform	196
2. Od cybernetyki do ekonomii danych	200
3. Największe platformy na świecie – wprowadzenie do analizy ekonomicznej	203
4. Znaczenie ekonomii platform dla rewolucji przemysłowej 4.0	207
Podsumowanie	208

Stanisław Kasiewicz, Lech Kurkliński

Regulacyjna zasada proporcjonalności a dominacja globalnych platform cyfrowych	211
Wprowadzenie	211
1. Aspekty konkurencji cyfrowej	211
2. Istota i rola platform w konkurencji cyfrowej	212
3. Metody ograniczania dominacji globalnych firm technologicznych	215
4. Wykorzystanie zasady proporcjonalności w ograniczaniu siły dominujących platform cyfrowych	219
Podsumowanie	222

Magdalena Hryniewicka

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój – założenia i efekty	225
Wprowadzenie	225
1. Charakterystyka Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój	232
2. Wskaźniki, czyli efekty Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój	232
Podsumowanie	233

Andrzej Piotr Wiatrak

Regionalne inteligentne specjalizacje jako instrument zarządzania innowacyjnego	235
Wprowadzenie	235
1. Istota i cele regionalnych inteligentnych specjalizacji	236
2. Wybór i przygotowywanie regionalnych inteligentnych specjalizacji	238
3. Charakterystyka i ocena regionalnych inteligentnych specjalizacji w Polsce	243
Podsumowanie	246

Gabriela Przesławska

Instytucjonalne determinanty międzynarodowej konkurencyjności kraju w erze czwartej rewolucji przemysłowej	249
Wprowadzenie	249
1. Znaczenie instytucji dla funkcjonowania gospodarki w okresie zmiany gospodarczej według nowej ekonomii instytucjonalnej w ujęciu D.C. Northa	251
2. Rewolucja 4.0. Globalny Raport Konkurencyjności 2018–2019	254
Podsumowanie	258

Marzenna Anna Weresa

Determinanty zdolności innowacyjnej Polski a doganianie innowacyjnych liderów	261
Wprowadzenie	261
1. Czynniki określające potencjał innowacyjny kraju	262
2. Inwestycje bezpośrednie i handel zagraniczny jako zewnętrzne determinanty innowacyjności	269
Podsumowanie	274
Załącznik	275

Anna Protasiewicz

Uwarunkowania technologiczne dyfuzji innowacji w procesie konwergencji gospodarczej Polski	283
Wprowadzenie	283
1. Proces konwergencji gospodarczej polskiej gospodarki w latach 2008–2018	283
2. Dyfuzja innowacji w procesie rozwoju gospodarczego	288
3. Technologiczne uwarunkowania dyfuzji innowacji w polskiej gospodarce w latach 2008–2018	290
Podsumowanie	293

Artur Chaberski

Firmy rodzinne wobec wyzwań gospodarki 4.0	295
Wprowadzenie	295
1. Koncentracja własności w gospodarce 4.0	296
2. Perspektywy gospodarki 4.0 na świecie i w Polsce	301
3. Innowacyjność i przedsiębiorczość polskich firm rodzinnych w perspektywie gospodarki 4.0	304
4. Międzynarodowe badania firm rodzinnych i gospodarki 4.0	306
5. Gospodarka 4.0 na przykładzie firmy rodzinnej COMARCH	308
Podsumowanie	311

Jakub Górka, Paweł Jaroszek

E-Składka ZUS innowacją FinTech w polskiej administracji publicznej ...	313
Wprowadzenie	313
1. System ubezpieczeń społecznych w Polsce	314
2. Problem efektywności rozliczeń (stan przed 1 stycznia 2018 r.)	315
3. Założenia, cele, kontekst, proces wdrożenia i schemat operacyjny e-Składki	316
4. Korzyści dla interesariuszy, efekty finansowe i operacyjne e-Składki	318
Podsumowanie	320

CZĘŚĆ III
DETERMINANTY WZROSTU GOSPODARCZEGO
I ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO

Jan L. Bednarczyk

Polityka pieniężna Narodowego Banku Polskiego a wzrost gospodarczy w Polsce w latach 1999–2018	325
Wprowadzenie	325
1. Istota strategii bezpośredniego celu inflacyjnego (BCI) i jej ograniczenia	328
2. Polityka stóp procentowych jako narzędzie regulacji aktywności gospodarczej	330
Podsumowanie	345

Andrzej Jakubowicz

Dynamika polskiej gospodarki w procesie transformacji	347
Wprowadzenie	347
1. Wpływ ustaw regulujących proces reformowania polskiej gospodarki i skutki ich zastosowania	348
2. Rezultaty gospodarcze w przekroju poszczególnych ekip sprawujących rządy	350
3. Polska na tle innych krajów regionu	359
Podsumowanie	363

Krzysztof Firlej, Mateusz Mierzejewski

Wpływ wykształcenia wyższego na wzrost gospodarczy	365
Wprowadzenie	365
1. Cel i metody pracy	366
2. Wpływ edukacji na rozwój gospodarczy w ujęciu teoretycznym	367
3. Wpływ szkolnictwa na rozwój gospodarczy krajów europejskich	370
Podsumowanie	374

Robert W. Włodarczyk, Justyna Tomala

Ceny ropy naftowej a wzrost gospodarczy	375
Wprowadzenie	375
1. Wpływ cen i zasobów surowcowych na wzrost gospodarczy – przesłanki teoretyczne	376
2. Zmiany cen ropy naftowej na rynkach międzynarodowych	378
3. Metodyka badań	382
4. Ocena zależności między cenami ropy naftowej a wzrostem gospodarczym – przykład gospodarki USA	383
Podsumowanie	385

Joanna Malecka, Mirosława Mioducka

Produkty trade finance w zarządzaniu MŚP – aspekt regionalny	387
Wprowadzenie	387
1. Metodyka badań	389
2. Charakterystyka firm działających na rynku polskim	390
3. Produkty finansowe pomagające zarządzać ryzykiem w handlu międzynarodowym	392
4. Wykorzystanie produktów trade finance przez MŚP działające w Polsce ..	395
Podsumowanie	401

Aldona Mrówczyńska-Kamińska, Bartłomiej Bajan

Przepływy międzygałęziowe w agrobiznesie w wybranych krajach w kontekście zrównoważonego rozwoju	403
Wprowadzenie	403
1. Napływy materiałowe do rolnictwa i przemysłu spożywczego	407
2. Wypływy materiałowe z rolnictwa i przemysłu spożywczego	410
Podsumowanie	419

Bogdan Nogalski, Adam Klimek

Cechy morfologiczne cyklu koniunkturalnego. Metoda określania, przykłady	421
Wprowadzenie	421
1. Ścieżki wzrostu – Polska	424
2. Ścieżki wzrostu – świat, Unia Europejska i europejscy liderzy	431
3. Szczegółowy opis modeli	437
Podsumowanie	439

Mateusz Jakubiak

Nowe podejście do kapitału naturalnego – ewolucja usług ekosystemowych	441
Wprowadzenie	441
1. Ekonomia ekologiczna i ewolucja wskaźników dobrobytu	442
2. Usługi ekosystemowe jako nowe podejście do kapitału naturalnego	444
3. Rozwój systemów klasyfikacji usług ekosystemowych	446
Podsumowanie	449

Bibliografia	451
Streszczenia	483
Abstracts	501
Indeks nazwisk	517
Indeks rzeczowy	529
Noty o autorach	559